

123844/2024/KHK

KLKHK-24453:KP:2024-E

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-24453/KP/2024-8

VYŘIZUJE:

ODBOR:

Mgr. Jolana Dioszegi

kultury, památkové péče
a cestovního ruchu

ODDĚLENÍ:

LINKA | MOBIL:

E-MAIL:

kultury a památkové péče

495 817 255 | 727 899 592

jdioszegi@khk.cz

DATUM:

12.12.2024

Počet listů:

5

Počet příloh: / listů:

0 / 0

Počet svazků:

0

Sp. znak, sk. režim:

67.1, S/10

P ř í k a z

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 60 odst. 2 a 62 odst. 1 zákona č. 250/2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“) vydává na základě § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) tento příkaz:

I.

(dále jen „obviněný“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 39 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PamZ“), kterého se dopustil na jaře roku 2024 tím, že při čištění studny objevil archeologické nálezy, které neohlásil Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu.

II.

Za spáchání uvedeného přestupku se obviněnému ukládá podle § 35 písm. b) a § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a § 39 odst. 5 písm. b) PamZ **pokuta ve výši 5000 Kč**, slovy pět tisíc Kč.

Pokuta je podle § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, splatné do 30-ti kalendářních dní ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Krajského úřadu Královéhradeckého kraje číslo 27-2031100257/0100, variabilní symbol 1610000091.

Odůvodnění

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče (dále jen „správní orgán“), jako příslušný orgán státní správy obdržel dne 15.07.2024 podnět Policie České republiky, Krajského ředitelství Policie ČR, územní odbor Náchod, obvodní oddělení, třída Masarykova 248, 550 01 Broumov, ve věci podezření z porušení oznamovací povinnosti ve smyslu § 23 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, při provádění čištění studny na parc. č. st.232, k.ú. Martínkovice, kde pozemek je součástí kulturní památky „kostel Panny Marie, sv. Jiří a sv. Martina s farou“. Tyto práce nechal provést majitel předmětného pozemků

Součástí předaného spisu byla podaná vysvětlení od oznamovatele přestupku Policii České republiky

Součástí spisu byla také předaná fotodokumentace vytažených nálezů ze studně a doklad o příchozí platbě ze sběrného dvoru LUTOMA s.r.o. Obviněný dne 22.06.2024 uvedl na Policii do protokolu následující: „Začali jsem asi před dvěma měsíci, kdy jsme ji čistili nepravděelně. ... Asi po týdnu objevil ve studni torzo pušky – zkorodovaná hlaveň, jinak vše ostatní chybělo, kdy z toho jsem nepoznal, o co se jedná. Opláchl jsem to, ale pořád z toho nebylo nic poznat. Dal jsem to ke kovovému šrotu, abych to později odvezl do Lutomy – sběrný dvůr. Druhá „zbraň“ byla pouze dřevěná pažba, kdy pohromadě je drželo asi jen bahno, na vzduchu se obě doslova rozpadly. Pažba skončila asi ještě někde ve výkopu, kam jsem dával zbytky stavební suti. Potom, nejsem schopen časově určit, bylo ještě jedno torzo, a to si myslím, byla asi nejkompletnější věc, kdy se jednalo o dlouhou pušku, odhaduji minimálně 100 let stará. I osud této pušky byl shodný. Po omytí a uschnutí se zbraň rozpadla pod rukama a opět skončila ve sběrném dvoře. Ze střelných zbraní je to všechno. Kromě té pušky, vůbec nevím, o jaké zbraně se mohlo jednat (dlouhé, krátké). Dále se ve studni našly fragmenty bodných zbraní – asi ze 4 zbraní, kdy doma mi zůstala jedna, nějaká dýka asi ze 4 kusů. Zbylé fragmenty skončily asi zase ve šrotu. Dále zde byla nalezena soška Ježíše, kdy se jedná asi o nějakou stavební směs, rozhodně není z kovu. Tu mám taky ještě doma. Dále zde byly střepy z keramiky, sklo z láhví. Všechno jsem vyhodil, zanechal jsem si pouze zachovalou pivní láhev bez obsahu a dále ještě několik dalších lahví o objemech asi od 15 ml do 1 litru, bez obsahu. Dále zde byly nalezeny zkorodované mince, asi 50. Některé byly ve stavu, že když jsem ji vzal do ruky, tak se rozpadla. Asi 10 mincí jsem si nechal na památku, zbytek se rozpadnul, a tak jsem je vyhodil. Otázka: Oznamoval jste někde nález těchto věcí? Ať už zbraní či dalších věcí? Odpověď: Vzhledem k velice špatnému stavu nalezených věcí jsem to nikde neoznamoval. Opakuji, že u střelných zbraní se jednalo o torza, kdy po vytažení z bahna a jejich vysušení došlo k jejich rozpadnutí, dalo by se říci na prach. Neopravitelný šrot.“

Správní orgán si vyžádal přípisem č.j.: KUKHK-24435/KP/2024-4 ze dne 01.08.2024 písemné vyjádření Archeologického ústavu AVČR k dané věci, kde pro upřesnění formuloval 4 otázky, ve kterých se mimo jiné dotázal na to, jestli se na čištění studny vztahuje povinnost daná § 22 odst. 2 Pamz, tedy oznámit provádění čištění studny Archeologickému ústavu AVČR. Dne 23.10.2024 vyhotovil správní orgán urgenci tohoto písemného vyjádření, jelikož mu nebylo stále doručeno. Toto vyjádření bylo doručeno na adresu správního orgánu dne 07.11.2024 a Archeologický ústav AVČR v něm sděluje, že neeviduje žádné oznámení o stavební činnosti či jejím záměru na dané lokalitě a na jeho adresu nebylo doručeno o takové činnosti žádné oznámení. Dále sděluje, že: „Jelikož se jedná o kulturní památku „kostel Panny Marie, sv. Jiří a sv. Martina s farou“, tak se na čištění studny vztahuje ohlašovací povinnost daná § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.“ V závěru svého vyjádření sděluje, že: „Na nález učiněný při čištění studny na pozemku kulturní památky „kostel Panny Marie, sv. Jiří a sv. Martina s farou“ je možné pohlížet jako na nález dle § 23 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.“ Ustanovení § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, určuje: „Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby

přípravy záměru podle stavebního zákona, odstranění stavby nebo odstranění terénní úpravy povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.“ V tomto konkrétním případě je tedy stěžejní, zda-li lze čištění studny podřadit pod pojem stavební činnost. V § 2 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb. stavební zákon, je napsáno, že stavební činností ze stavebních výrobků, materiálů nebo konstrukcí vzniká stavební dílo (stavba). Jedná se tedy o stavební činnost, jejímž účelem je realizace stavby, její změna, popřípadě udržovací práce, které mohou ovlivnit vlastnosti stavby. Je to tedy základní stavební pojem, který zahrnuje široké spektrum činností související se stavbou. Správní orgán se tedy s ohledem na výše uvedené neztotožňuje s tvrzením, že se na čištění studny vztahuje oznamovací povinnost daná § 22 odst. 2 PamZ.

Dále Archeologický ústav AVČR ve svém vyjádření uvedl, jak je uvedeno výše, že artefakty objevené při čištění studny jsou archeologickými nálezy, na které se vztahuje § 23 odst. 2 PamZ, který určuje: *„O archeologickém nález, který nebyl učiněn při provádění archeologických výzkumů, musí být učiněno oznámení Archeologickému ústavu nebo nejbližšímu muzeu buď přímo nebo prostřednictvím obce, v jejímž územním obvodu k archeologickému nález došlo. Oznámení o archeologickém nález je povinen učinit nálezce nebo osoba odpovědná za provádění prací, při nichž došlo k archeologickému nález, a to nejpozději druhého dne po archeologickém nález nebo potom, kdy se o archeologickém nález dověděl.“* Jak vyplývá z výše uvedené výpovědi obviněného uvedené na Polici České republiky, ten nikde svůj nález neohlásil, čímž porušil uvedené ustanovení PamZ.

Dle PamZ se archeologickým nálezem rozumí věc (nebo soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. Touto definicí se zabývá Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (Maltská konvence) č. 99/2000 Sb. m. s., která na území České republiky vstoupila v platnost 23. září 2000, kde v čl. 1 odst (ii) a (iii), podle které lze archeologický nález definovat jako jakýkoli prvek archeologického dědictví – pozůstatek, objekt či jinou stopu po lidstvu z minulých dob. Podle zákona o státní památkové péči je archeologickým nálezem věc, která se dochovala zpravidla pod zemí. Tento zákon také umožňuje, aby byla archeologickým nálezem věc, která se uchovala jinde než pod zemí – typicky pod vodou, což výslovně zmiňuje čl. 1 odst. (iii) Maltské konvence, nebo na povrchu země.

Na základě výše uvedeného správní orgán konstatuje, že ze strany obviněného nebyla splněna zákonem daná povinnost oznámit archeologický nález Archeologickému ústavu AV ČR, v. v. i. nebo nejbližšímu muzeu, což dokládá výše citované písemné vyjádření Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. a také sám obviněný ve své výpovědi.

Správní orgán tak nemá pochybnost o tom, že došlo ke spáchání přestupku tak, jak je definován v ust. § 5 PřestZ (*„Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“*). Odpovědnost za uvedený přestupek nese v tomto případě osoba odpovědná za provádění prací.

Podle § 39 odst. 5 písm. b) PamZ může být fyzické osobě za nesplnění výše uvedených povinností uložena pokuta až do výše 4.000.000,- Kč, jiný druh sankce PamZ nezmiňuje. V úvahách o stanovení výše pokuty posoudil správní orgán případ ve vztahu ke kritériím uvedeným v § 37 a § 38 PřestZ následovně.

Správní orgán konstatuje, že odpovědnost fyzické osoby za přestupek je objektivní, přičemž dle ust. § 13 odst. 1 PřestZ je fyzická osoba pachatelem, jestliže svým jednáním naplnila znaky přestupku nebo jeho pokusu. V tomto konkrétním případě se jedná o zavinění z nedbalosti dle § 13 odst. 3 písm. b) PřestZ, kdy pachatel nevěděl, že svým jednáním mohl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Zákonem chráněný zájem, k jehož poškození jednáním obviněného došlo jsou v daném případě archeologické nálezy učiněné mimo archeologický výzkum. Archeologický nález i území, kde byl nalezen mělo být ponecháno beze změny až do prohlídky Archeologickým ústavem nebo muzeem, nejméně však po dobu pěti dnů po učiněném oznámení. Movité archeologické nálezy jsou pak vlastnictvím kraje a ukládají se v jím zřízeném muzeu. Ochrana archeologických nálezů je tedy veřejným zájmem, který je státní památková péče povinna chránit.

Co se týče majetkových poměrů obviněného, k těm je ve světle rozsudků Nejvyššího správního soudu podle názoru správního orgánu třeba přihlížet vždy tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. S ohledem na zvolenou výši pokuty k tomuto kroku správní orgán nepřistoupil.

Podle ust. § 2 odst. 4 SŘ správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly důvodné rozdíly. Správní orgán přihlédl ke všem zjištěným skutečnostem případu a ve vazbě na jejich posouzení ve vztahu ke stanoveným kritériím (viz ust. § 37 a § 38 PřestZ), je vyhodnotil tak, že ze strany obviněného došlo k porušení jednorázové povinnosti dané jim ust. § 23 odst. 2 PamZ. Dále zde existují také polehčující okolnosti, které vedly správní orgán v úvahách o konečné výši pokuty ve spodní hranici zákonného rozpětí. Správní orgán také musel vzít v potaz, že neodborným vyzvednutím, a hlavně absencí jakékoliv konzervace došlo k totální destrukci některých nálezů, což je okolností přitěžující. V řešeném případě ukládá obviněnému pokutu ve výši 5.000,- Kč, tj. ve výši 0,1 % horní hranice sazby.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v daném případě uvažovat o tom, že by uložená pokuta mohla mít pro obviněného likvidační charakter. I pokuta stanovená při spodní hranici by měla být znatelná tak, aby splnila svůj výchovný efekt.

Správní orgán na základě spisového materiálu došel k závěru, že skutkové zjištění považuje za dostatečné, a proto vydal rozhodnutí formou příkazu dle § 150 správního řádu.

Správní orgán po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy (zejména zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění; Listina základních práv a svobod (čl. 35, odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky), a judikáty Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu ČR.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor, a to nejpozději do 8 dnů ode dne oznámení příkazu, písemně u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče. Včasným

podáním odporu se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení. Zpětvzetí odporu není přípustné.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Ing. Milan Smolík
vedoucí oddělení kultury
a památkové péče